

משימה בעילום שם

"...כל המוסר עצמו למות על דברי תורה – אין אומרים דבר הלכה משמו" (בי"ק ס:)

"והטעם כי כל ת"ח המייגע עצמו ומחדש תורה מ"מ הוא גוף חוצץ בצד מה מהתוה"ק בעצמותה לכך נזכר שמו על הלכה שזכה פלוני, משא"כ המוסר נפשו הוא כמאן דליכא ממש וכל חיותו נדבק בתוה"ק בכל אפשרות, לכך נעשה מזה התוה"ק עצמה בלי שום גוף כלל. וכן היה גבי מרע"ה הגם שהיה תמיד מלא דביקות, מ"מ נקרא מחציו למטה איש, וכשמסר נפשו עבור כלל ישראל "מחיני נא" זכה להידבק כולו, שלא נקרא בבחינת איש רק הוא התוה"ק ממש, לכך נאמר "ואתה תצוה"..." חידושי הרי"ם (תצוה עמ' קכ וראה שפתי צדיק (במדבר כה)

"...כל המוסר עצמו למות על דברי תורה – אין אומרים דבר הלכה משמו (בי"ק סא). ... שאין זה לעונש, רק כיון שמוסר עצמו למיתה על דברי תורה – הדברי תורה שלו כלולים במקור העליון ואין להם שום שייכות לנפשו בפרטות, רק הם דבר ה' ממש, וע"כ אין אומרים דבר הלכה משמו רק משמא דגמרא כמו שהיא הלכה למשה מסיני..." (רבי צדוק הכהן מלובלין פרי צדיק תצוה ד)

"מחמת שמרע"ה מסר נפשו בשביל ישראל זכה לבחי' הזאת שהיא בלתי מלובשת בגוף, ולכך לא נזכר שמו בפרשה זו כי בא לבחי' זו..., וא"כ מה שלא נזכר שמו בפרשה אינו לגרעון ופחיתות של משה ח"ו, אדרבא לשבח ולמעלת מרע"ה, וז"ש חז"ל (בי"ק ס"א). כל המוסר עצמו למות על דברי תורה אין אומרים דבר הלכה משמו" (שמ"ש תצוה תרע"א)

אם כי זכות היא לאדם שיזכר שמו בבי מדרשא הנה גדולה הימנה היא שיזכה שתקבע הלכה כמותו, וזהו שאמרו בב"ק ס"א א כך מקובלני מבית דינו של שמואל הרמתי כל המוסר עצמו על דברי תורה אין אומרים דבר הלכה משמו כו', כלומר חכם הממית עצמו באהלה של תורה זוכה שיקובלו דבריו כתורה שלימה ויוצאת מרשות היחיד שלו להקרא בסתם, כדנקטו ברות רבה פ"ה א עשאה מסכתא וקבעה הלכה לדורות, וכן נהג רבנו הקדוש במשנתו כשנראין לו דבריו של חכם שנה אותם בלשון חכמים אומרים, לא היה בזה קפוח זכות האומר שלא הוזכר בבי מדרשא כיון שזכות יתירה היא שהוקבעו דבריו כתורה שלימה עי' רש"י בבא מציעא ל"ג רע"ב וראה מש"כ בסי' מרגליות הים כרך סנהדרין מ"א סע"א אות ל"ד (מקור חסד לר"ר מרגליות על ספר חסידים תתקעז)

וראה ספר חסידים תתקעז. חנוכת התורה (סוף כי תישא). קונטרס פתגמין קדישין, (מוזיק, תצוה עמ' א)

1) ענד אברהם הנשלח למצוא אשה ליצחק.

"ויישם לפניו לאכול, ויאמר לא אכל עד אם דברתי דברי..." (בראשית כ"ד ל"ג)

"הקדים לבאר מדוע אינו אוכל עד שידבר עסקו וכי כך דרך העולם שהבא לאיזה עסק לא יאכל עד שיגמור עסקו?! משי"ה הקדים שאינו ככל אדם שהולך לעסקי עצמו, וא"כ העסק טפל לגופו ונפשו, משא"כ אנכי עבד, ועסק אדוני יקר ממני, ע"כ הנני מוכרח להקדים דברי למאכלי" (העמק"ד)

"כי על כל פסיעה ופסיעה היה לו נגיעה ונסיון ועשה שליחותו באמונה היפך נגיעתו... והפקיר הכל כדי לעשות שליחותו באמונה" (שומר-אמת לרב מאיר שציגל עמ' תצד)

השתחוויה = הכנעה וביטול (בצילא דמהימנותא צאנו תולדות תששו ו') (רמתיים צופים באליהו זוטא נ' אות טו) (לקט ציונים יקרים ויצא פט).

המלאכים אצל א"א אוכלים לפני שמדברים, ואולי אין חשש נגיעה במלאכים כי כל עניינם הוא בשליחות, ואולי שליחותם היא האכילה כדי שא"א יכניס אורחים.

בכל הפרק נקרא אליעזר "עבד", כי הוא בטל את רצונו כליל לרצון אברהם (דיוקים בראשית של)

2) אחות משה הניצבת לראות מה יעשה לו.

הס"ק מקלם: משי"כ "יותצב אחותו מרחוק לדעה מה יעשה לו, ... כאן הדגישה התורה שכל עניינה היה לראות מה יעשה לו, והיינו רק חלק זה של דאגה לטובת משה היה בזה, ללא רגש אישי משפחתו, אשר בעקיפין יש בזה איזה טובה עצמית" (שומר-אמת לרב מאיר שציגל עמ' תקיח)

3) המקושש עצים בשבת במדבר (במדבר טו' ל"ב)

"ומעשה המקושש היה בתחלת ארבעים, מיד אחר מעשה המרגלים. דאמר במדרש דלש"ש התכוון, שהיו אומרים ישראל כיון שנגזר עליהן שלא להכנס לארץ ממעשה המרגלים – שוב אין מחויבין במצוות, עמד וחלל שבת כדי שיהרג ויראו אחרים..." (תוס' ב"ב ק"ט: ד"ה "אפילו")

"...בא המקושש להראות שימיתו אותו על חלול שבת" (העמק"ד שם)

4) מרגלי יהושע היוצאים ליריחו. (יהושע ב')

"שאיין לך חביב לפני הקב"ה כשליח שמשלתח לעשות מצוה ונותן נפשו כדי שיצלח בשליחותו. ואין לך בני-אדם שנשתלחו לעשות מצוה ונותנים נפשם להצליח בשליחותם כאותם שנים ששלח יהושע" (במד"ר טז) "וישלח יהושע בן נון... שני אנשים חרש..." (יהושע ב' א') וברש"י: "...חרש – חרס. הטעינו עצמכם קדירות כדי שתהיו נראין כקדריין" "...חרס אינו אלא עפר, ואין לו חשיבות וערך... עשו עצמם ככלי חרס בלי חשיבות כשלעצמם" (חידושי הרי"ם חן מקום 38) "כל הכלים מטמאים מבחוץ, ורק כלי חרס מטמאים מבפנים, מפני שכל מיני מתכת יש להם חשיבות אפילו אם אינם כלי, לא כן כלי חרס, אם לא היה חלול בתוכה לא היה נחשב לכלום, לכן אינה מטמאה אלא מאוירה שטומאתה לפי חשיבותה" (מאיר עיני חכמים על חידושי הרי"ם עמ' 335, יש לרב אורי בר יוסף).

בת שבע

התחלת ענין העמדת התולדות היה ע"י בת שבע. ובזה מובן שלא נזכר שמה עד יום מותה כ"א בת שוע. "ויבוא אליה" - הביאה זו לצורך נצחיות היתה (דרכי נועם עה"ת 35)